

Fljótshálsa
Ómar Þróstur Björgólfsson
Lyngási 12
700 Egilsstaðir



UMHVERFISSTOFNUN

Reykjavík, 19. mars 2012
Tilvísun: UST20120200029/mik

Tillaga að deiliskipulagi fyrir urðunarsvæði á Tjarnarlandi á Fljótshálsa

Umhverfisstofnun vísar í erindi dags 3. febrúar sl. þar sem óskað er eftir umsögn stofnunarinnar á tillögu að deiliskipulagi fyrir urðunarsvæði á Tjarnarlandi á Fljótshálsa.

Almennt um framkvæmdina

Sveitastjórn Fljótshálsas áformar að enduroppna urðunarsvæði að Tjarnarlandi, Hjaltastaðaþinghá. Á Tjarnarlandi var urðaður úrgangur frá Fljótshálsa, Fljótshálsreppi og Seyðisfirði á árunum 1991-2009. Þá var notað um 4 ha svæði undir urðun. Í greinagerð segir að með enduroppnun svæðisins verði urðunarmál Fljótshálsas, Fljótshálsrepps og Seyðisfjarðar leyst til framtíðar.

Samkvæmt tillögu að deiliskipulagi er gert ráð fyrir 3 urðunarsvæðum og miðað við áætlaða stærð þeirra ætti skipulagssvæðið að duga til ársins 2092 miðað við óbreytt magn úrgangs. Í greinagerð segir að eitt svæðanna verði fyrir lífrænan úrgang. Magn úrgangs sem urðaður verður á ári er 2000 tonn og 50 tonn af lífrænum úrgangi.

Um mannvirki segir að áætluð er bygging aðstöðuhúss og vogar á byggingarreit og gert sé ráð fyrir svæði fyrir moltugerð og geymslu á moltu. Einnig svæði fyrir sýnatöku og þró til að safna og meðhöndla vatn frá urðunarsvæði. Skurðir/dren verða gerð til að stýra yfirborðsvatni frá urðunarsvæði. Umhverfisstofnun bendir á að hvorki er fjallað um jarðfræðilega tálma og botnþéttingu eða hvernig aðgangur verði takmarkaður að urðunarsvæði. Í reglugerð nr. 738/2003 sem fjallar um urðun úrgangs, 1. viðauka, 3. lið sem fjallar um verndun jarðvegs og vatns segir: „*Urðunarstaður verður að vera þannig staðsettur og þannig úr garði gerður að hann uppfylli nauðsynleg skilyrði sem varna því að jarðvegur, grunnvatn eða yfirborðsvatn mengist og sem tryggja að sigvatni sé safnað á skilvirkan hátt í þeim tilvikum sem þess er krafist samkvæmt 2. lið og eins og kröfur þar segja til um. Jarðveg og grunn- og yfirborðsvatn skal vernda með því að nýta í senn jarðfræðilegan tálma og botnþéttingu meðan rekstrar-/virkniskeið varir og með því að nýta í senn jarðfræðilegan tálma og yfirborðspéttingu meðan óvirka skeiðið varir/eftir lokun*”.

Og í 7. lið sem fjallar um takmörkun aðgangs segir: „Urðunarstaðurinn skal varinn þannig að ekki sé frjáls aðgangur að honum. Hlið skulu vera lokuð nema þann hluta dags sem starfsemi fer fram. Á hverjum urðunarstað skal eftirlits- og aðgangskerfi einnig fela í sér aðgerðir sem miða að því að koma upp um og sporna gegn ólöglegri losun á staðnum”.

Um efnatilfærslu segir að efni sem safnast upp við gerð urðunarhólfa nýtist á urðunarstað í dren, vegi, manir og hulu.

Í greinagerð segir að tvær manir verði gerðar til að varna foki og draga úr sjónrænum áhrifum. Einnig verður gert skjólbelti með trjám og runnum til að draga úr áhrifum vinds og sjónrænum áhrifum. Um vegi segir að einungis þurfi að gera nýja innkomu á svæðið, um 100 m langan veg. Umhverfisstofnun bendir að í lögum um náttúruvernd nr. 44/1999, í 35. gr. sem fjallar um hönnun mannvirkja segir: „Við hönnun vega, virkjana, verksmiðja og annarra mannvirkja skal þess gætt að þau falli sem best að svipmóti lands“. Einnig segir í 36. gr. sem fjallar um ræktun: „Við túnræktun, skógrækt, uppgræðslu lands, skjólbeltagerð og aðra ræktun skal þess gætt að hún falli sem best að heildarsvipmót lands og raski ekki náttúru- og menningarmínjum“.

Umhverfisstofnun leggur til að notast verði við staðargróður eða sambærilegan gróður og ræktaður hefur verið á svæðinu þannig að hann falli sem best inn í umhverfið.

Í greinagerð segir að með því að fylgja landsáætlun um meðhöndlun úrgangs 2004-2016 og nýju þriggja tunnu kerfi sem hefur verið tekið í gagnið í Fljótsdalshrepp og á Fljótsdalshéraði, verði magn lífræns úrgangs hverfandi.

Náttúrufar

Um náttúrufar segir að landið er allt lágt og skiptist á votlendi, klettahryggi og malarása, á milli hryggjanna er óræktað mólendi vaxið lyngi og fjalldrapa. Landið er ekki á náttúrumínjaskrá og hefur áður verið nýtt til urðunar. Ekki er kunnugt um menningamínjar á svæðinu samkvæmt greinagerð Umhverfisstofnun bendir á að í Náttúrumæraskrá Fljótsdalshéraðs kemur m.a. fram að utan við bæinn Tjarnarland eru sléttir melafletir og móar með tjörnum og greinilegum farvegum er sýna að þar hefur mikið jökulvatn streymt út eftir Glámulægðinni. Einnig segir að landslag við bæinn vitni um stöðnunarstig Héraðsjökuls í lok Ísaldar og telur Umhverfisstofnun að þess eigi að gæta að raska ekki því landslagi frekar en kostur er.

Samræmi við skipulagsáætlanir

Tillaga að deiliskipulagi er í samræmi við aðalskipulag Fljótsdalshérað 2008-2028 samkvæmt greinagerð.

Niðurstaða

Umhverfisstofnun leggur ríka áherslu á að gerðar verði fullnægjandi ráðstafanir til að tryggja að framkvæmdirnar hafi ekki áhrif á gæði og rennsli vatns og grunnvatns í nágrenni framkvæmdasvæðisins. Stofnunin leggur því áherslu á að farið verði eftir reglugerð um urðun úrgangs nr. 738/2003 við hönnun urðunarsvæðisins.

Að öðru leyti en því sem framan greinir, gerir Umhverfisstofnun ekki frekari athugasemdir við tillögu að deiliskipulagi urðunarsvæðis á Tjarnalandi á Fljótsdalshéraði.

Virðingarfyllst

A. Birna Guð.

Aðalbjörg Birna Guttormsdóttir
Deildarstjóri

Hákon Ásgeirsson

Hákon Ásgeirsson
Sérfræðingur

Afrit: Skipulagsstofnun

